Edgar Allan Poe

ΓΟΥΙΛΙΑΜ ΓΟΥΙΛΣΟΝ

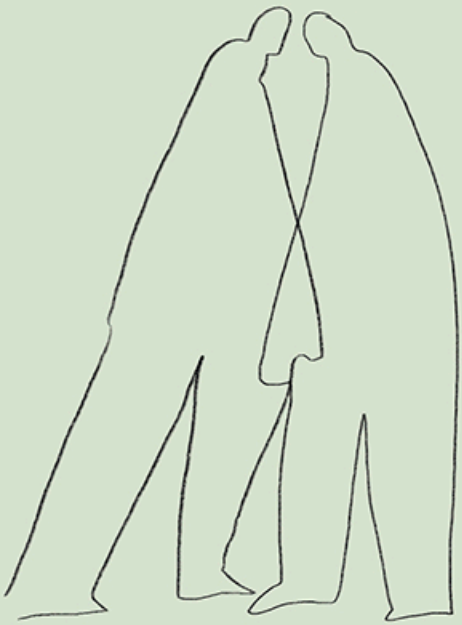

Μετάφραση-Σημειώσεις
Κατερίνα Σχινά

ΤΑ ΜΙΚΡΑ
ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΓΟΥΙΛΙΑΜ ΓΟΥΙΛΣΟΝ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ξένη λογοτεχνία

Πρώτη έκδοση Μάιος 2025

Τίτλος πρωτοτύπου Edgar Allan Poe, «William Wilson», 1839.

© 2025, Εκδόσεις **ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ** (για την ελληνική γλώσσα)

ISBN 978-618-03-4439-4

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 84439

Κ.Ε.Π. 6438, Κ.Π. 21848

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ
Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα, τηλ.: 211 3003500
metaixmio.gr · metaixmio@metaixmio.gr

Κεντρική διάθεση
Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα, τηλ.: 210 3647433

Βιβλιοπωλεία ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ
Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα, τηλ.: 210 3647433
Πολυχώρος, Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα
τηλ.: 211 3003580, fax: 211 3003581

EDGAR ALLAN POE

Γουίλιαμ Γουίλσον

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ – ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ
Κατερίνα Σχινά

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Τι να λέει, τι να λέει για τη βλοσυρή όψη
της ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ
Τούτο το φάσμα, που μπροστά μου έχει βρεθεί;
ΤΣΑΜΠΕΡΛΕΝ, *Φαρονίδα*[1]

Επιτρέψτε μου να αυτοαποκαλούμαι, προς το παρόν, Γουίλιαμ Γουίλσον. Δεν είναι ανάγκη να κηλιδωθεί με το πραγματικό μου όνομα η άσπιλη σελίδα που τώρα βρίσκεται μπροστά μου. Ήδη, αυτό το όνομα έχει γίνει, και με το παραπάνω, το αντικείμενο της χλεύης, της φρίκης, της απέχθειας των συνανθρώπων μου. Μήπως οι αγανακτισμένοι άνεμοι δεν έχουν διαδώσει στα πέρατα της οικουμένης την ανεπανάληπτη αχρειότητά μου; Ω εσύ, αποσυνάγωγε των αποσυνάγωγων, απ' όλους αποδιωγμένος! Μήπως δεν είσαι για όλον τον κόσμο πια νεκρός; Νεκρός για τις τιμές του, για τα λουλούδια του, για τις χρυσές του προσδοκίες; Και ένα σύννεφο πυκνό, σκυθρωπό και απέ-

ραντο μήπως δεν αιωρείται αιώνια ανάμεσα στις ελπίδες σου και στους ουρανούς;

Αν μπορούσα, δεν θα συμπεριλάμβανα εδώ, στην τωρινή μου αφήγηση, μιαν αναφορά στα τελευταία μου χρόνια με την ανείπωτη δυστυχία, με το ασυγχώρητο έγκλημα. Αυτή η εποχή, αυτά τα τελευταία χρόνια, οδήγησε αιφνίδια προς ολοένα και μεγαλύτερη εξαχρείωση, που μόνο την καταγωγή της έχω τώρα σκοπό να εκθέσω. Οι άνθρωποι συνήθως κατρακυλούν βαθμιαία στην ποταπότητα. Σ' εμένα όμως σύσσωμη η αρετή γλίστρησε απότομα από πάνω μου κι έπεσε σαν μανδύας. Από μια σχετικά συνηθισμένη κακοήθεια, πέρασα, με τη δρασκελιά ενός γίγαντα, σε ακρότητες χειρότερες και από εκείνες του Ηλιογάβαλου. Ποια τύχη και ποιο το ένα και μοναδικό γεγονός που επέτρεψε στο κακό να συντελεστεί ελπίζω να ανεχθείτε να ακούσετε. Ο θάνατος πλησιάζει· και η σκιά που τον προαναγγέλλει έχει απαλύνει την ψυχή μου. Λαχταρώ, στο πέρασμα μέσα από τη ζοφερή κοιλάδα, να 'χω τη συμπάθεια –παρά λίγο να πω τον οίκτο– των συνανθρώπων μου. Ευχαρίστως θα δεχόμουν να πιστέψουν ότι υπήρξα, σε κάποιον βαθμό, σκλάβος περιστάσεων που ξεφεύγουν από τον ανθρώπινο έλεγχο. Θα επιθυμούσα να αναζητήσουν,

για χάρη μου, στις λεπτομέρειες που ετοιμάζομαι να εκθέσω, κάποια μικρή όαση *μοιραίου* μέσα στην έρημο της παρεκτροπής. Θα ήθελα να παραδεχτούν αυτό που δεν μπορούν παρά να παραδεχτούν: ότι, παρόλο που πειρασμοί μπορεί ανέκαθεν να υπήρχαν, και μάλιστα μεγάλοι, κανένας άνθρωπος δεν έχει αντικρίσει *τέτοιον* πειρασμό σαν τον δικό μου, κανένας δεν δοκίμασε *τέτοια* ολέθρια πτώση. Μήπως αυτό σημαίνει ότι κανένας δεν υπέφερε τόσο πολύ; Μήπως, αλήθεια, έζησα μέσα σ' ένα όνειρο; Και μήπως τώρα πεθαίνω, θύμα της φρίκης και του μυστηρίου του πιο άγριου απ' όλα τα επίγεια οράματα;

Κατάγομαι από μια γενιά που το ευφάνταστο και ευερέθιστο ταμπεραμέντο της την έκανε πάντα να ξεχωρίζει· και από τα πιο μικρά μου χρόνια έδωσα ενδείξεις πως είχα κληρονομήσει στο ακέραιο αυτό το οικογενειακό χαρακτηριστικό. Όσο προχωρούσα στα χρόνια, εκδηλωνόταν ολοένα και πιο έντονα, και γινόταν, για πολλούς λόγους, αιτία σοβαρής ανησυχίας για τους φίλους μου και μεγάλης βλάβης για μένα. Γινόμουν πεισματάρης, εθιζόμουν στα πιο παράφορα καπρίτσια, είχα καταντήσει λείο των πιο ακυβέρνητων παθών. Ελαφρόμυαλοι και τυραννισμένοι από σωματικές αδυναμίες παρόμοιες με τις δικές μου, οι γονείς

μου λίγα μπορούσαν να κάνουν για να ελέγξουν τη ροπή προς το κακό που με χαρακτήριζε. Κάποιες ανίσχυρες και άστοχες προσπάθειές τους είχαν καταλήξει σε πλήρη αποτυχία γι' αυτούς, και φυσικά σε ολοκληρωτικό θρίαμβο για μένα. Έκτοτε, ο λόγος μου ήταν νόμος στο σπίτι· και σε μια ηλικία που λίγα παιδιά ξεφεύγουν από τα πατρικά ηνία, εγώ είχα αφεθεί αποκλειστικά στις παραινέσεις της βούλησής μου και είχα γίνει, κάθε άλλο παρά τύποις, ο κύριος των πράξεών μου.

Οι πρώτες μου αναμνήσεις από τη σχολική ζωή συνδέονται μ' ένα μεγάλο, δαιδαλώδες ελισαβετιανό οίκημα σ' ένα καταχνιασμένο χωριό της Αγγλίας πνιγμένο σε γιγάντια, παραμορφωμένα δέντρα, όπου όλα τα σπίτια ήταν παμπάλαια. Ήταν στ' αλήθεια τόπος ονειρικός που ηρεμούσε την ψυχή αυτή η γηραλέα, παλιά κωμόπολη. Ακόμα και τούτη τη στιγμή νιώθω με τη φαντασία μου την αναζωογονητική δροσιά των βαθύσκιωτων δρόμων της, εισπνέω το άρωμα των θάμνων και των λουλουδιών της, και με συνεπαίρνει ξανά μια ακαθόριστη αγαλλίαση στο άκουσμα της βαθιάς, υπόκωφης φωνής της καμπάνας, που σπάει κάθε ώρα, με βλοσυρό και αιφνίδιο βόμβο, τη σιγαλιά του σύθαμπου, μέσα στο οποίο το ρημαγμέ-

νο γοτθικό καμπαναριό υψωνόταν ορθό και αποκοιμισμένο.

Ίσως μου δίνει όση ευχαρίστηση μπορώ στην τωρινή κατάστασή μου να γευτώ το να ξαναφέρνω με κάθε λεπτομέρεια στον νου μου αναμνήσεις από το σχολείο και τις έγνοιες του. Βυθισμένος στη δυστυχία καθώς είμαι –ναι, δυστυχία, αλίμονο! και πόσο χειροπιαστή!–, ας μου συγχωρεθεί που αναζητώ ανακούφιση, όσο μικρή και προσωρινή κι αν είναι, στη θύμηση κάποιων σκόρπιων περιστατικών. Αν και είναι εντελώς τετριμμένα, ακόμα και γελοία αυτά καθαυτά, έχουν στη φαντασία μου προεξάρχουσα σπουδαιότητα, γιατί συνδέονται με μια εποχή και έναν τόπο στους οποίους αναγνωρίζω τις πρώτες διφορούμενες προειδοποιήσεις για ένα πεπρωμένο που στη συνέχεια θα σκοτείνιαζε ολότελα τη ζωή μου. Ας τα ανακαλέσω λοιπόν.

«Ο Πόε ανανέωσε το είδος της φαντασίας, πολλαπλασιάζοντας τις λογοτεχνικές μορφές του τρόμου».
Χόρχε Λουίς Μπόρχες

Ο αφηγητής διηγείται τα ταραγμένα χρόνια της νεότητάς του σε ένα φημισμένο οικοτροφείο. Είναι ένας φιλόδοξος, προνομιούχος νέος, αλλά έχει μια σκοτεινή πλευρά – συμπεριφέρεται απερίσκεπτα και συχνά οι πράξεις του είναι ηθικά επιλήψιμες. Στο σχολείο συναντά ένα παράξενο αγόρι που έχει το ίδιο όνομα με κείνον και του μοιάζει εντυπωσιακά. Ο άλλος Γουίλιαμ Γουίλσον βρίσκεται συνεχώς στο παρασκήνιο, τον παρατηρεί και τον ακολουθεί παντού. Καθώς η ιστορία εξελίσσεται, ο σωσίας γίνεται έμμονη ιδέα στον αφηγητή, και όσο κι αν προσπαθεί να τον αποφύγει εκείνος φαίνεται να λειτουργεί ως ηθική πυξίδα και πηγή ενοχής. Ο Πόε στήνει ένα ανατριχιαστικό πορτρέτο της αυτοκαταστροφικής συμπεριφοράς, βάζοντας στο επίκεντρο του διηγήματός του τον σωσία ως σύμβολο των εσωτερικών συγκρούσεων του ατόμου.

ISBN: 978-618-03-4439-4
9 786180 344394
ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 84439
metaixmio.gr

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΚΑΙ ΣΕ e-book